



Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Optometrian työelämäharjoittelut

Yleisohje

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Optometrian tutkinto-ohjelma

16.5.2018

Versio 1.0

Niina Gould

Johanna Valtanen

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Harjoittelukäytännöt	1
	2.1 Työaika ja työpaikan käytännöt	1
	2.2 Sairastuminen ja tapaturmat	2
	Lähteet	5
	Liitteet	
	Liite 1. Arviointilomake	
	Liite 2. Arvioinnin kriteerit	

1 Johdanto

Tässä ohjeistuksessa on optometrian tutkinto-ohjelman työelämäharjoitteluita koskevat yleiset ohjeet. Jokaista harjoittelujaksoa koskevat lisäohjeet löytyvät jatkossa wiki-sivustolta: [Optometrian työelämäharjoittelu](#). Työelämäharjoittelujen tavoitteet ja sisällöt perustuvat Metropolian optometrian tutkinto-ohjelman opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelma löytyy osoitteesta: [Optometrian tutkinnon opetussuunnitelma](#)

Viimeistä työelämäharjoittelua lukuun ottamatta opiskelija on itse vastuussa harjoittelupaikan hankkimisesta. Opiskelijan tulee ottaa huomioon harjoittelujaksolle asetetut tavoitteet, tehtävät sekä se, mitä harjoittelupaikalta ja ohjaavalta optikolta edellytetään. Harjoittelupaikkoina ovat optikkoliikkeet, sairaaloiden silmäklinikat ja muut optisen alan yritykset (silmälasien hionta).

2 Harjoittelukäytännöt

2.1 Työaika ja työpaikan käytännöt

Opiskelijan työaika on 37,5 tuntia / viikko. Työaikaan kuuluu 0,5 tunnin ruokatauko ja kahvitauot mahdollisuuksien mukaan. Tarvittaessa tuntimäärän kokoon saamiseksi voidaan opiskelijan kanssa yhteisesti sopia, että hän tekee esimerkiksi pidempiä päiviä, viikonloppu- tai iltavuoroja. Opiskelija tai harjoittelupaikka yksin eivät voi edellyttää tiettyä työvuoroa. Työajoista sovittaessa tulee kuitenkin huomioida se, että opiskelijan tulee saada ohjausta. Harjoittelupäiviä pitää olla 4 päivää jokaisella harjoitteluviikolla. Epäselvissä tilanteissa voi olla yhteydessä myös Metropolian harjoittelun ohjaajaan, jonka yhteystiedot löytyvät harjoittelukirjeestä.

Opiskelijat noudattavat harjoittelupaikan käytäntöjä ja ohjeistuksia pukeutumisen suhteen. Opiskelijan tulee noudattaa harjoittelupaikan ohjeita työturvallisuuteen liittyvissä asioissa ja ottaa huomioon, että eri harjoittelupaikkojen ohjeet saattavat olla erilaisia.

2.2 Sairastuminen ja tapaturmat

Jos työharjoittelu keskeytyy sairausloman vuoksi, harjoittelu on tältä ajalta suorittamatta. vrt. esimerkiksi sairastumiseen tenttipäivänä, jolloin tentti pitää tehdä muuna aikana. Opiskelija tekee erikseen sovittuna aikana puuttuvan harjoittelun tai korvaa puuttuvan osan esim. jollain erikseen annetulla tehtävällä. Tehtävistä tulee aina sopia Metropolian harjoittelun ohjaajan kanssa ja ensisijaisesti harjoittelutunnit korvataan työskentelemällä. Mikäli poissaolo on pitkä, yksinkertaisin tapa pitkissä poissaoloissa lienee se, että opiskelija toimittaa optisen alan kesätöistä todistuksen, jolla voidaan kattaa puuttuva harjoittelu-aika. Tämä käytäntö edellyttää lääkärintodistuksen näyttämistä poissaolon ajalta. Samaa kesätötodistusta ei voi käyttää sekä harjoittelun korvaamiseen että mahdollisen vapaasti valittavan opinno suorittamiseen. Myöskään ennen harjoittelua hankittua työkokemusta ja -todistusta ei hyväksytä korvaavaksi suoritukseksi.

Poissaolotilanteissa ilmoita asiasta mahdollisimman pian harjoittelupaikkaasi. Ensisijaisesti puuttuvien tuntien korvaamisesta voidaan sopia yhdessä työpaikan harjoitteluohjaajan kanssa. Jos poissaolo on pidempi tai poissaoloihin liittyen tarvitaan ohjeistusta, voi joka tilanteessa olla yhteydessä myös Metropolian harjoittelun ohjaajaan. Opiskelijan tulee arvioida oma työkykynsä ja tarvittaessa pyytää arviota omalta terveysasemalta.

Metropolia on vakuuttanut läsnä olevat opiskelijat Protector Försäkring -vakuutusyhtiössä:

- Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, Protector nro:628341
- Työharjoittelijan vastuuvakuutus: If-vakuutusyhtiö nro: SP0001307049
- Opiskelijoiden ryhmätapaturmavakuutus, Protector nro:416758
- Opiskelijoiden matkavakuutus, Protector nro:416758

Tietoa vakuutuksista löydät myös Omasta, polku: **Opiskelijoille – Etuudet ja tuet – Vakuutusturva.**

Opiskelutapaturma-asetuksen mukainen työtapaturma- ja ammattitautivakuutus

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella korvataan tapaturma, joka on sattunut henkilön osallistuessa opetussuunnitelman mukaiseen työhön rinnastettavaan käytännön opetukseen, työssäoppimisjaksoon, työharjoitteluun tai näyttötutkintoon. Tapaturman on pitänyt sattua oppilaitoksessa tai muussa koulutuksen tai opetuksen järjestäjän tai oppilaitoksen ylläpitäjän osoittamassa paikassa. Korvaukset määräytyvät tapaturmavakuutuslain mukaan. Vakuutus on voimassa sekä Suomessa että ulkomailla. Vakuutus on voimassa kansallisuudesta riippumatta. Ulkomaalainen opiskelija on lakisääteisesti tapaturmavakuutettu edellyttäen, että hän on opiskelua varten kirjautunut suomalaiseen oppilaitokseen ja opintojen tavoitteena on tutkinnon suorittaminen. Työtapaturmissa (työharjoittelu) sekä käytännön opetuksessa (esim. laboratorio- tai pajatyöskentely) sattuneissa tapaturmissa opiskelija voi mennä suoraan lääkäriin. Ensimmäinen lääkäriissä käynti veloitetaan suoraan vakuutusyhtiöltä. Jatkosta päättää vakuutusyhtiö. Vakuutustodistus voidaan toimittaa oppilaitoksen puolesta jälkikäteen. Tapaturmailmoitukset ja vakuutustodistuspyynnöt tulee tehdä mahdollisimman pian tapaturman jälkeen osoitteeseen: opiskelijavakuutukset(at)metropolia.fi

Työharjoittelijan vastuuvakuutus

Vakuutetut ovat Metropolian opiskelijat (sis.myös vaihto-opiskelijat) työharjoittelun aikana. Voimassaoloalue Eurooppa, USA ja Kanada (kattaa opiskelijan henkilökohtaisen vahingonkorvausvastuu) Suomessa (kattaa myös tapaukset, joissa korvataan siitä riippumatta onko opiskelija lain mukaan vastuussa).

Opiskelijoiden ryhmätapaturmavakuutus

Opiskelijoiden ryhmätapaturmavakuutus korvaa edellisten lisäksi tapaturmat, jotka ovat sattuneet opetussuunnitelman mukaisessa muussa toiminnassa (esim. liikuntatunnit, välitunnit) ja normaaleilla koulumatkoilla. Vakuutus on voimassa sekä Suomessa että ulkomailla. Vakuutettuja ovat Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvan (Kela) piiriin kuuluvat AMK- ja YAMK -opiskelijat, avoimen AMK:n opiskelijat, maahanmuuttajat ja täydennyskoulunopiskelijat. Vahingoittuneen tulee hakea korvausta kulutositteita vastaan: vahingot(at)protectorvakuutus.fi

Vakuutusmäärät ovat:

- tapaturman aiheuttamat hoitokulut 5.000 e
- tapaturman aiheuttama pysyvä haitta 10.000 e
- tapaturman aiheuttama kuolema 5.000 e

Opiskelijoiden matkavakuutus

Oppilaitoksella on lisäksi matkavakuutus, joka sisältää myös opiskelijoiden opintosuunnitelmaan kuuluvat matkat (opiskelijavaihdot, harjoittelut, messumatkat). Vakuutustodistus tilataan osoitteesta opiskelijavakuutukset(at)metropolia.fi. Vakuutustodistusta tilattaessa ilmoitetaan: nimi, vaihtoaika, kohdema ja oppilaitos. Vakuutuksen piiriin kuuluvat kaikki Metropolia Ammattikorkeakoulussa läsnä olevat opiskelijat. Vakuutus on voimassa opiskeluaikana (läsnäoloaikana). Matkavakuutuksessa edellytyksenä on Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvan (Kela) piiriin kuuluminen. Katsothan tarkat vakuutusehdot matkavakuutusohje-linkistä. Tapaturman tai matkavahingon sattuessa opiskelija saa matkavakuutuskorttia vastaan sairaanhoitoa paikallisesta hoitolaitoksesta. Hoitolaitos laskuttaa suoraan Protector-vakuutusyhtiötä. Kaikkialla vakuutuskortti ei käy, jolloin opiskelijan tulee itse anoa kulut vakuutusyhtiöltä.

3 Arviointi

Harjoittelun arviointi perustuu harjoittelupaikan ohjaavan optikon arvioon opiskelijan osaamisesta ja kehittymisestä harjoittelun aikana. Metropolian harjoittelun ohjaaja tarkistaa tehdyt tehtävät ja kirjaa suoritukset. Harjoittelusta saa suorituksen, kun kaikki tehtävät on tehty ohjeiden mukaisesti ja työpaikan ohjaava optikko on hyväksynyt tehtävät, joihin hänen hyväksyntänsä tarvitaan. Työelämäharjoittelujen arviointilomakkeet tulee arkistoida ja säilyttää 10 vuotta. Optometrian tutkinto-ohjelmassa opiskelija palauttaa Metropolian ohjaajalle arvioinnin ja todistuksen sähköisesti annettujen ohjeiden mukaan ja **säilyttää alkuperäisen todistuksen itsellään 10 vuoden ajan.**

Opiskelijan kanssa olisi hyvä käydä **alkukeskustelu**, jossa käydään yhdessä ohjaajan kanssa läpi, mitä opiskelija jo osaa, ja mihin hänen tulisi saada harjoitusta ja ohjausta. Harjoittelujakson päätteeksi tulisi käydä **loppukeskustelu** siitä, miten opiskelija on kehittynyt ja mihin hänen vielä pitäisi kiinnittää huomiota. Loppukeskustelun aikana on hyvä tilaisuus täyttää yhdessä harjoittelua koskeva **arviointilomake**. On erittäin suositeltavaa, että lomakkeeseen kirjataan myös sanallisia kommentteja numeerisen arvosanan lisäksi. Kaikki lomakkeet ovat opiskelijan mukana ja opiskelijan vastuulla on niiden toimitaminen Metropoliaan heti harjoittelun jälkeen. Todistuksessa täytyy näkyä harjoittelun ajankohta ja sen tulee olla ohjaavan optikon allekirjoittama. Poikkeuksena on silmälasien hiontaan liittyvä harjoittelun osuus, jonka voi hyväksyä myös esim. hioja.

Lähteet

Optometrian tutkinto-ohjelma, harjoitteluja ohjaavat opettajat.

Oma.metropolia.fi luettavissa: <https://oma.metropolia.fi/opiskelijoille/vakuutukset>



Metropolia Ammattikorkeakoulu
Liikkuminen ja toimintakyky
Optometrian tutkinto-ohjelma
PL 4033, 00079 Metropolia

TYÖELÄMÄHARJOITTELUN ARVIOINTI TODISTUS TYÖELÄMÄHARJOITTELUSTA

Optometrian opiskelija: _____

Harjoittelupaikka: _____

Harjoittelu-aika: ____ / ____ - ____ / ____ 20__

Harjoittelupäivät yhteensä: _____ pv.

Ohjatun työelämäharjoittelun arvioinnin osa-alueet, täytetään loppukeskustelun aikana.
Jakson arviointikriteerit löytyvät kääntöpuolelta ja harjoittelujakson tavoitteet infokirjeessä

Opiskelijan tiedonhallintataidot ja kehittämiskohteet:

Ohjaajan antama numeerinen arvio: _____ Opiskelijan itselleen antama numeerinen arvio: _____

Opiskelijan sosiaaliset taidot ja kehittämiskohteet:

Ohjaajan antama numeerinen arvio: _____ Opiskelijan itselleen antama numeerinen arvio: _____

Opiskelijan sitoutuminen työhön ja kehittämiskohteet:

Ohjaajan antama numeerinen arvio: _____ Opiskelijan itselleen antama numeerinen arvio: _____

Opiskelijan ammatillinen kehitys ja kehittämiskohteet:

Ohjaajan antama numeerinen arvio: _____ Opiskelijan itselleen antama numeerinen arvio: _____

Työelämäharjoittelun kokonaisarvosana: _____ (ohjaaja) ja
_____ (opiskelija itse)

_____. _____. 201__
Harjoittelun ohjaaja (allekirjoitus ja nimen selvennys, harjoittelupaikan leima ja päivämäärä)

Arvioinnin yleiset ohjeet

- numeeriset arviointikriteerit ja ohjeelliset perustelut arvioinnille on esitetty alla olevassa kaaviossa.
- ohjatun harjoittelun osa-alueita arvioidaan erikseen asteikolla T1, T2, H3, H4 ja K5.
- ohjatun harjoittelun loppuarviointiin merkitään yleisarvosana, joka on kuvaa harjoittelun kokonaisarvosanaa.
- arviointi toteutetaan vertaamalla annettuja suorituksia harjoittelulle asetettuihin tavoitteisiin.
- olisi tärkeää, että jokaiseen kohtaan on merkitty arviointi.

Arvioinnin toteutuksesta

- arvioinnin tekee asiantuntija opettaja, joka tuntee opintojakson sisällön ja tavoitteet.
- arvioinnin tekee asiantuntija optikko/optometrismi, joka on itse toiminut ko. opiskelijan ohjaajana.
- itsearviointissa opiskelija reflektoi omia kokemuksia, toimintaa ja tuloksia.
- laadukas arviointi edellyttää, että arvioinnin toteuttajat käyvät arviointikeskustelua ennen lopullisia päätöksiä.

Arvioinnin sisältö	Tyydyttävä T1 tai T2	Hyvä H3 tai H4	Kiitettävä K5
Toimintataidot = tekniset taidot, työmenetelmien hallinta, työn laatu, taloudelliset taidot	Opiskelija käyttää hallitusti ammattikäsitteistöä sekä perustelee valintojaan asiakkaan tarpeista käsin laaja-alaista tietoperustaa käyttäen. Opiskelija arvioi systemaattisesti oman toimintansa edellytyksiä ja seurauksia.	Opiskelija käyttää hallitusti ammattikäsitteistöä sekä tekee valintoja yhdessä asiakkaan kanssa laaja-alaista tietoperustaa käyttäen. Opiskelija arvioi ja kehittää systemaattisesti omaa toimintaansa.	Opiskelija käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteistöä ja tekee valintoja yhdessä asiakkaan kanssa laaja-alaista tietoperustaa käyttäen muuttuvissa toimintaympäristöissä. Opiskelija arvioi kriittisesti omaa toimintaansa ja tuottaa tietoa toimintaympäristön kehittämiseksi.
Tiedonhallintataidot = teoreettiset tiedot ja taidot, luovuus, suunnittelutaidot, arviointi- ja kehittämistäidot	Opiskelija toimii erilaisissa toimintaympäristössä itsenäisesti ja ammatillisesti tavoitteiden suunnassa ja soveltaa työmenetelmiä asianmukaisesti ja turvallisesti.	Opiskelija toimii erilaisissa toimintaympäristössä itsenäisesti ja ammatillisesti tavoitteiden suunnassa ja soveltaa työmenetelmiä joustavasti ja turvallisesti.	Opiskelija toimii erilaisissa toimintaympäristössä itsenäisesti ja ammatillisesti sekä kehittää työ- ja toimintaympäristöä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
Sosiaaliset taidot = vuorovaikutus, esiintyminen, neuvottelutaidot, yhteistyötaidot	Opiskelija työskentelee erilaisissa tilanteissa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti ja toimii sitoutuneesti ryhmän toimintaa edistäen.	Opiskelija työskentelee ammattieettisesti tilanteiden erityispiirteet huomioon ottaen ja toimii sitoutuneesti ammatillisia toimintatapoja edistäen.	Opiskelija toimii ammattieettisesti tilanteiden erityispiirteet huomioon ottaen monimutkaisissa ja ennakoimattomissa tilanteissa. Hän työskentelee kehittäen ja uudistaen ammattikäytäntöjä ja toimintatapoja.
Sitoutuminen työhön = motivaatio, toisten huomiointi, tuen antaminen, oma-aloitteisuus			
Ammatillinen kehitys = oppimistäidot, uuden tiedon soveltaminen, osaamisen kasvu, ammatillinen kypsyy			